

Z cizích revuí.

România Militara, roč. 1930, čís. 1—12.

Gen. Economu: Branná příprava. Pisatel seznal z žurnalistických projevů, navzájem si odporujících, že veřejnost není dobře informována o této věci. Branné výchovy je třeba. Vyžaduje toho slabý tělesný stav rumunské mládeže (výchova tělesná) a nehomogenita této mládeže v novém Rumunsku (výchova vlastenecká). Nutí k tomu také příklad všech okolních států, většinou nepřátelských. Článek líčí organizaci branné výchovy v cizích státech. O Československu říká, že tam sice není branné výchovy v pravém smyslu slova, avšak že tam tělesná výchova dosáhla vysokého stupně zásluhou sdružení „Sokol“, které má na 600.000 členů, mezi nimiž je mnoho důstojníků.

V Rumunsku dosud branné výchovy není, ačkoli zákon z r. 1924 dává mládež ve věku 19—21 let vojenské správě za tím účelem k dispozici. Pisatel navrhuje: zavést povinnou brannou výchovu jinochů 19letých až 21letých pod řízením ministerstva války a za součinnosti ministerstva školství (výpomoc učitelstvem a vyučovacími prostředky), ministerstva vnitra (evidence) a ministerstva zdravotnictví (vedení výchovy po stránce zdravotní); stanovit účelem této výchovy: cvičit tělesnou pružnost potřebnou vojákovi, dát určité vojenské vědomosti, vzbudit city vlastenectví; výchovu svěřit teritoriálním velitelstvím armádních sborů a doplňovacím velitelstvím, za předpokladu, že bude rozmnožen jejich personál (obvod teritoriálního velitelství je rozdělen na oblasti doplňovacích velitelství, obě velitelství se starají o přípravu příslušného teritoria k válce po každé stránce, nikoliv jen o evidenci vojenských osob; jejich výkonnými orgány u okresních správ jsou důstojníci, mobilizační referenti); výchovu rozdělit na dva ročníky, v prvním ročníku věnovat jí asi 60 dní, v druhém asi 45 dní, především o svátcích a v době klidu zemědělské výroby, t. j. v zimním půlletí dvakrát týdně; předměty: výchova tělesná, vlastenecká, mravní a osvětová, hygiena, základní výcvik vojenský (také střelecký výcvik); zřídit dvě kategorie výchovy: vyšší pro studující universit a středních škol přímo ve školách s programem, který by přihlížel k požadavkům výchovy budoucích důstojníků nebo četářů v záloze, nižší pro ostatní mládež všude po celém státě; výdaje hradit: z fondu státního výdaje osobní, výdaje za střelivo a za učebné pomůcky; z fondů okresů a obcí výdaje za organizaci míst a středisk branné výchovy, za výzbroj, stravu a za ubytování při cvičeních delších než dva dni; z fondu, který se utvoří z příspěvků vychovávané mládeže, výdaje na výstroj a na různý materiál.

Tak se zdá, že přes uzákonění branné výchovy v Rumunsku nemohlo být dosud nic vykonáno hlavně pro překážky materiální.

Plk. Corcin: Vliv pokroku ve výzbroji na strategii a taktiku.

Líčí vzrůst bojových prostředků co do množství, druhu mohutnosti a dostřelu za poslední války a po ní, uvádí, jak se tím zvětšila rozlehlost prostorů taktických a strategických, a pokouší se vypočítat, jaké hrozné bojové prostředky lze v dohledné budoucnosti očekávat. Ironisuje: „Mír je sen moudrých, avšak válka je historie lidstva; válka je čím dále sverpější a jediný mír, jež lze uskutečnit, je mír věčný... v Pánu“. Proto: si vis pacem, para bellum; jinak caveant consules...

Mjr. Gheorghe: Několik základních principů o použití pojitek.

Všeobecnosti o použití pojitek na různých stupních velitelských při různých fázích boje.

Gen. Economu: Důležitost studia válečné historie.

Válečná historie je nejreálnější studijní pole pro válečnou přípravu. Na skutečných příkladech lze sledovat vědu i umění válečné. Vědu lze si osvojit studiem, avšak umění je spíše věc charakteru, letory, citu a pak nadání napodobit vhodné umění velkých vojevůdců. Účelem dějepisného studia je zkoumat na událostech, jak aplikovali velcí vojevůdčové zásady válečnictví, a vzdělat ducha důstojníka vzhledem na potřeby války: učinit jej schopným postřehnout souhrn všech činitelů, naučit jej uvést v souvislost výsledky s příčinami, kriticky posoudit situace, čelit překvapením; tím se mnohý důstojník osvobodí od pojetí příliš školáckých, v jiných uvádí obrazotvornost na správnou míru, odstraňují se bludy. Nutno také studovat na praktických příkladech techniku činnosti štábu.

Aby studium mělo žádaný výsledek, je třeba studovat případy nejlepších aplikací zásad strategických a taktických; neopominout přirovnávat a činit závěry pro vlastní stát. Při studiu války sledovat doktrinu strategie, v jakém je poměru k neměnitelným zásadám strategie — zda je správná či má úchytky — a jak se tato doktrina přizpůsobuje faktorům politickým a vojenským vlastního státu, válečnému dějišti, nepřátelské činnosti. Při studiu bitvy nutno studovat napřed zásady všeobecné taktiky, pak taktiku zbraní. Bitvu sledovat podle fází: přede hry bitvy, hlavní úsilí, zakončení (využití úspěchu nebo ústup).

Gen. Moucha: Pět dialogů.

V nich brojí proti „direktivomanii“, t. j. zbytečné snaze všech velitelů všech stupňů dávat výcvikové směrnice a tím omezovat iniciativu podřízených; vyčítá „knihomani“, která zaviňuje, že se čtou všemožná vojenská díla, ale při tom se zapomíná na hlavní knihu: předpisy; potírá obsáhlost taktických úloh; dává pokyny, jak zařídit praktický výcvik důstojníků při aplikačních cvičeních; přeje si, aby při inspekci byla zachována autorita vyšších k nižším, tedy nikoli kritika před nižšími.

Pplk. Petroianu: Je nutno doplnit a přesněji vytyčit.

Totíž stanovit přesné hranice mezi činností velitele a činností jeho štábu při rozhodnutích. Domnívá se, že by velitel neměl požadovat od štábu návrhy na rozhodnutí; rozhodnutí má velitel koncipovat sám.

Gen. Economu: Význam studia strategie.

Účelem vyučování strategie je dát důstojníkům synthetické směrnice, kterými by se řídili při kritickém zkoumání různých válečných tažení. Strategii se vyučuje ve formě aplikačních přednášek. Přednášky mají obsahovat: výpočet základních zásad strategie a jejich vědecké použití při vedení války; analýsu různých způsobů aplikace jich ve skutečných operacích v minulosti a jejich vliv na výsledek války; závěry týkající se podmínek, za kterých by mohly být aplikovány v budoucí válce; aplikace zásad na konkrétním příkladě, založeném na strategické situaci nějaké budoucí války vlastní země; tato aplikace by byla osobním studiem každého důstojníka.

Mjr. Gheorghe: Německá koncepce přibližovacího pochodu.

Pisatel se domnívá, že se v rumunské armádě zneužívá přibližovacího pochodu tím, že se tato fáze vsunuje za všech okolností mezi zajištěný pochod a útok, bez ohledu na situaci a terén. Poukazuje na německý F u G, který předvídá tento způsob přibližování jen ve výjimečných případech, a zvláště na jeho ustanovení, že se střetný boj vyvine ponejvíce z hloubky pochodových proudů. Snaží se dokázat, že by pro nynější situaci rumunské armády (slabé dělostřelectvo, málo cest, zvláště na východě) a také vzhledem k obdobné situaci u pravděpodobných nepřátel, bylo vhodnější přimnout doktrinu německou. (Příští dále.)

Pik. gšt. Langer.

Magyar Katonai Szemle, ročník I (1931), číslo 1.

K 1. lednu 1931 vyšla maďarská vojenská revue v nové úpravě.

Úvodní článek do ní napsal sám ministr honvédů Gömbös a naznačuje v něm stručné poslání časopisu. Práví, že tento odborný měsíčník nemá být jen pro vojáky, nýbrž pro všechny ty, kteří se dožadují práva v řízení národa. Netýká se to jen řízení politického, nýbrž veškeré vědy i spolupráce všech činitelů, která konec konců znamená bytí či nebytí národa.

Maďaři jsou již osudově národem vojenským. Žijí stále v utrpení a běda, zapomenou-li na poslání, jehož symbolem je neposkvrněný maďarský meč! Porozuměti mysticismu a historickému významu tohoto meče, toť stejná povinnost každého Maďara!

Časopis má mluvit především k vojákům. Učí, řídí a inspiruje!

Musí se stát časopisem každého důstojníka a člena vojenské správy. Doufá, že časopis vykoná své poslání a stane se přítelem a pravým maďarským vojenským časopisem všech.

Z prací 1. čísla uvádíme:

Armády nové Evropy. Kpt. gšt. Ferenc Réczey.

Úvaha o vyřešení problému organizace mírové a válečné armády se zřetelem na dnešní vývoj všech vojenských otázek.

Světová válka ukázala, že organizace armád válčících států — ačkoli byla ve většině států všeobecná branná povinnost a dlouhá služební doba — šla nesprávnými cestami, neboť nesnažila se využít ve zvýšené míře obyvatelstva a proti přemrštěným požadavkům výcvikové doby zanedbala použití úplně bojeschopných lidí.

Práví, že určitý výrok v této otázce ihned dátí nelze. Čím déle trvá výcvik, tím více se zlepšuje kvalita armády a tím se zvyšuje i průbojnost. Při zkrácené době výcviku lze však vystřídati větší počet turnů nebo větší počet ročníků, tedy větší masy lidí.

Vojenští vedoucí činitelé živě se zabývají všude těmito otázkami. Nechtějíce upadnout do starých chyb, hledají nová řešení, nové možnosti. Z poválečných zkušeností se již vytvořily možnosti organizace. Jde o dva problémy. První je organizování mírové armády. Požadavkem toho je: požadavky výcviku, přechod na válečný stav, ostraha a kryt hranic. Druhým, stejně důležitým problémem je zorganizování válečné armády, která se má utvořit podle válečných cílů.

Okolem moderních organizátorů je, aby vytvořili v míru podle nosnosti státních finančních armádu takové kvality a síly, která umožní výcvik veškerého bojeschopného občanstva, držíc v souladu zájmy jedinců s kolektivním zájmem státu.

Organisace musí si najít způsob, aby přechod na stav válečný s hlediska strategického nebyl ztrátou času a v čas války aby veškeré zdroje země byly ve službách vojenské správy.

Vzhledem k těmto třem hlediskům vytvořily se dosud tyto možnosti:

a) Stálá, akce schopná, ale menší armáda, skládající se z aktivních vojinů, kterou státní finance ještě unesou. Okamžité její použití zároveň kryje ty z celé země, kteří mají být mobilisováni.

b) Organizování velké armády, téměř v plném počtu, kde jsou v míru jen kádry (rámce) a kterou lze zkrátka zmobilisovati.

c) Armáda smíšeně organizovaná. Část této úplně zorganizované armády se střídavým mužstvem je stále na pochodu a boje schopná.

d) Armáda úplně miliční.

Dále rozbírá autor stručně na základě výše uvedených možností dosavadní organizační zásady vojenských států Evropy a jakými plány se zabývají do budoucnosti. Jde o Anglii, Francii, Jugoslaviu, Rumunsko, ČSR, Polsko, Itálii, Švýcarsko a na konec SSSR.

Pojednáváje o ČSR. praví také, že při organizaci mírové armády bylo silně dbáno národnostního hlediska.

Třetina armády je vybudována na systému kádrovém, zejména na území menšinovém. Přechod na stav válečný je i s hlediska hospodářského — po způsobu francouzském — pečlivě připravován. Válečný počet armády odhaduje na 1,300.000 až 1,500.000. Na konec praví: „Je však velká otázka, do jaké míry bude lze upotřebit v případě války různých národností, které k československé státní myšlence příliš nelnou.“

V závěru článku praví, že se rozbořem mělo ukázat, jak pokračují vojenské správy na základě zkušeností ze světové války. Ačkoli před vypuknutím války byla všude všeobecná branná povinnost, která je nejspravedlivějším vyjádřením vojenské brannosti, nezůstává ani ta v té formě, v jaké byla na konci války. Nejen vojenské, nýbrž i politické a hospodářské příčiny nutí státy hledat nové možnosti. V době vývoje techniky, která přináší denně nová překvapení i na poli taktiky, nemůže si žádný stát dovolit takový luxus, aby si pro milionovou armádu ukládal do skladů stále se měnící moderní výzbroj. Na druhé straně masy lidské s hlediska strategického a taktického je zrovna tak potřeba jako předtím.

Vedoucí vojenské mocnosti jdou prý cestou, která znamená východisko. Vidí snahu u všech států vedle armády z povolání shromáždit občanstvo při všeobecné branné povinnosti do takových organizací, které jsou jak pro stát, tak pro občanstvo nejméně namáhavé. Základem jejich výcviku je branná příprava mládeže. Jde nyní o to, jak by měla působiti armáda z povolání, zda samostatně, či zda by měla tvořit i rámec národní armády. Je prý možné, že všechny tyto otázky závisí na hospodářské a finanční možnosti státu.

Potiorek. Plk. gšt. v. v. Ferenc Julier.

Kritická studie válečného plánu Potiorkova ze světové války na jižním bojišti (vpád 5. a 6. armády rak.-uherské do Srbska v první polovině srpna 1914).

Potiorek mohl úlohu danou Konrádem provést jen útokem přes Drinu ve dvou skupinách současně. Potiorek však forsíroval vpád jen izolovanou 5. armádou, a to již samo o sobě bylo zárodkem nezdaru.

K prostorově izolované operaci 5. armády přidružila se ještě i časová izolace, čímž nezdar jeho manévru byl dovršen.

Obranné tvrže v Lotrinsku a jejich nebezpečí. Překlad (z německého) od „Cs.“.

Autorem článku je něm. mjr. gšt. m. šl. Otto Welsch. Popisuje v něm pohraniční opevnění francouzské v Alsasku-Lotrinsku a praví o nich, že jsou moderní „čínskou zdí“. Článek doprovází náčrtem. Popisuje jednotlivé tvrže, data jim uvedené jsou prý data organizační, odhalená během debat (?) o organizaci těchto tvrží. Francie nebuduje tato opevnění jen proti Německu, tento systém bude prý zachován i proti Itálii v Alpách, kde jsou tvrže stavěny podle terénu a podle zvláštního úkolu obrany. Celý náklad je prý hrazen z německých reparačních platů. Lotrinské tvrže — praví autor v závěru — jež mají domněle chrániti bezpečnost Francie, ohrožují de facto bezpečnost Německa a jsou stálým nebezpečím mezinárodního míru.

Článek je zřejmě tendenčně namířen proti Francii a hodí se Maďarům i k jejich propagandě.